

COMITETUL DE MONITORIZARE A PROGRAMULUI REGIONAL SUD-EST

DECIZIA

nr. 32 din 14.03.2025

privind aprobarea criteriilor de eligibilitate si selectie revizuite, aplicabile Prioritatii 2 - O regiune cu localitati prietenoase cu mediul, Obiectivul Specific 2.4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice, Actiunea 2.3. Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene (regional)

În temeiul prevederilor art 38-40 din Regulamentul (UE) 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune, Fondul pentru o Tranziție Justă și Fondul European pentru Afaceri Maritime, Pescuit și Acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru Azil, Migrație și Integrare, Fondului pentru Securitate Internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru Managementul Frontierelor și Politica de Vize

Comitetul de monitorizare a Programului Regional Sud-Est adoptă prezenta decizie:

Art. 1. Se aprobă criteriile de eligibilitate si selectie revizuite, aplicabile Prioritatii 2 - O regiune cu localitati prietenoase cu mediul, Obiectivul Specific 2.4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice, Actiunea 2.3. Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene (regional).

Art. 2. Detalierea criteriilor de eligibilitate si selectie este cuprinsă în Anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Luminița MIHAILOV

PREȘEDINTE CM PR SE

PROGRAMUL REGIONAL SUD-EST 2021-2027

Obiectiv de politică 2 - O Europă mai verde, rezilientă cu emisii reduse de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor precum și a unei mobilități urbane durabile

Prioritatea 2 - O regiune cu localități prietenoase cu mediul

Obiectiv Specific 2.4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice

Acțiunea 2.3. Dezvoltarea de perdele forestiere de-a lungul drumurilor județene

**(zona vizată este Regiunea de dezvoltare Sud Est,
cu excepția arealului aferent zonei ITI Delta Dunării)**

Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și a partenerilor

- **Forma de constituire a solicitantului**

- Unitățile Administrativ-Teritoriale (UAT) Județ, definite conform Ordonanței de Urgență nr. 57 din 3 iulie 2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- ONG-urile care activează în domeniul mediului;
- Consorțiile administrative înființate conform Legii 375/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrative;
- Parteneriatele între Unitățile Administrativ Teritoriale Județ și Unități Administrativ Teritoriale Comună/Oraș/Municipiu, în conformitate cu prevederile legale;
- Parteneriatele între Unitățile Administrativ Teritoriale Județ și ONG-urile care activează în domeniul mediului, în conformitate cu prevederile legale ;
- Parteneriatele între Unitățile Administrativ Teritoriale Județ și Regia Autonomă Romsilva.

*cu excepția solicitanților din arealul aferent zonei ITI Delta Dunării.

Notă! Referitor la parteneriate:

- Liderul de parteneriat trebuie să fie reprezentat în mod obligatoriu de UAT Județ.
- Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică fiecărui partener din cadrul acordului de parteneriat, după cum este indicat în cadrul prezentei secțiuni.
- Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor.
- Liderul parteneriatului se va indica clar în toate documentele aferente proiectului.
- În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un Acord de parteneriat în scopul implementării proiectului – conform modelului orientativ din Ghidul specific. Acordul de parteneriat va stabili modalitatea de participare la cofinanțarea proiectului, atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta întru totul legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse și nediscriminării.

Partenerii vor respecta legislația specifică și cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

- **Solicitantul/membrii parteneriatului, precum și reprezentanții legali ai acestora, care își exercită atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv nu se încadrează în situațiile de excludere prezentate în Declarația unică**
- **Drepturi reale asupra imobilului, obiect al proiectului, precum și pe o perioadă de minim 7 ani de la efectuarea de AM a plății finale către beneficiar, care dă dreptul solicitantului să realizeze investiția, în conformitate cu legislația în vigoare.**

Solicitanții eligibili trebuie să demonstreze și să prezinte documente care atestă drepturile de mai jos asupra imobilului/imobilelor ce fac obiectul proiectului, după caz:

- Dreptul de proprietate publică/privată;
- Dreptul de administrare;
- Dreptul de suprafață;
- Dreptul de concesiune.

Solicitanții eligibili dețin unul din drepturile prevăzute de ghid pentru terenul destinat plantării perdelelor forestiere, denumit în continuare *”imobil”* definit conform art 7, alin. 5 din Legea 289/15 feb 2002 - privind

perdelele forestiere de protecție, cu modificările și completările ulterioare, termen prin care se înțelege terenul agricol pe care se înființează perdele forestiere de protecție.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate, cu condiția depunerii până la etapa de contractare a unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului de proprietate asupra terenului. Nu se acceptă înscrierea provizorie a restului de drepturi menționate în cadrul acestei secțiuni.

În cazul dreptului de administrare, se face referire la dreptul de administrare, ca drept real, aferent proprietății publice, prevăzut de art. 866 și urm. din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În extrasul de carte funciară trebuie înscris dreptul de administrare încă de la depunerea cererii de finanțare.

Este obligatorie menținerea dreptului solicitat de ghid pe toată perioada de durabilitate a investiției.

În cazul în care pentru realizarea investiției este necesară cumpărarea de terenuri, procedura de achiziție a terenurilor se va realiza în conformitate cu procedurile legale, costurile eligibile fiind de maxim 10 % din costul total al investiției de bază.

Demararea exproprierilor pentru cauza de utilitate publică

La data depunerii cererii de finanțare se poate accepta depunerea documentelor justificative privind inițierea procedurii de expropriere pentru terenurile afectate de intervențiile necesare, respectiv hotărârea autorității publice privind declanșarea procedurii de expropriere, urmând ca în maxim 1 an de la semnarea contractului de finanțare să fie depuse actele doveditoare ale dreptului de proprietate (decizia de expropriere și extrasul de carte funciară din care să reieasă intabularea imobilului/imobilelor), în caz contrar contractul fiind reziliat.

Important! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a contractului de finanțare, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea nerambursabilă acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

Pentru proiectele de investiții, bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz, următoarele condiții:

- a. să fie libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;
- b. să nu facă obiectul unor garanții, cesionări și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;
- c. să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;
- d. să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PR SE. Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca etc.) sunt considerate incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR SE 2021-2027.

În accepțiunea AM PR SE nu este considerată sarcină dreptul de administrare înscris în cartea funciară și care nu afectează condițiile de implementare.

- **Solicitantul/partenerii va/vor trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/20216**

Perioada de durabilitate o reprezintă perioada în care plantația ajunge la starea de masiv și depinde de speciile recomandate pentru înființarea perdelelor forestiere, precum și de formulele de împadurire și schemele de plantare recomandate (7-10 ani).

Perioada pentru care este conferit dreptul prevăzut de ghid solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare pentru durata menționată la articolul 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021, în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv pe o perioadă de 7 ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 7 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare, trebuie ca pe o perioadă de 7 ani de la data efectuării plății finale, în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 2021/1060:

- a) să mențină investiția realizată, asigurând costurile de funcționare, întreținere și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, inclusiv prin respectarea prevederilor 3.4.5. Controlul anual al regenerărilor și 3.4.6. Lucrările de întreținere a plantațiilor din Anexa la Ordinul MAAP Nr. 636 din 23.12. 2002, până la încheierea stării de masiv, precum și cu prevederile Legii nr. 46 din 2008 (*republicată*) privind Codul silvic;
- b) să nu realizeze o modificare asupra calității de proprietar/ administrator/ superficial/alte calități, după caz al infrastructurii și
- c) să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

Se va avea în vedere că în conformitate cu prevederile art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021, rambursarea efectuată pe motivul nerespectării dispozițiilor din acest articol este proporțională cu perioada de neconformitate.

Notă! Din documentele privind dreptul real asupra imobilului trebuie să reiasă faptul că acesta este menținut pe *toată perioada de durabilitate a investiției, în conformitate cu prevederile articolului 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021*. Prin perioada de durabilitate a proiectului se înțelege perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului. Pentru acest apel, perioada de menținere obligatorie a investiției după finalizarea implementării proiectului este de 7 ani. Prin perioada de implementare a proiectului se înțelege perioada în care se finalizează toate activitățile aferente proiectului. Drepturile anterior menționate sunt acoperitoare pentru investiția propusă a fi realizată în conformitate cu datele din cadrul cererii de finanțare

- **Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura:**
 - contribuția proprie la valoarea eligibilă a proiectului (minim 2%);
 - finanțarea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, unde este cazul;
 - resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile;
 - resursele financiare necesare asigurării costurilor de funcționare și întreținere a investiției și serviciile asociate necesare, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acesteia, pe perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Eligibilitatea proiectului și a activităților

- **Concordanța cu documentele strategice relevante**

Documente strategice relevante, exemple:

- *Programul național de realizare a perdelelor forestiere pentru protecția autostrăzilor și drumurilor naționale ;*
- *Strategia de dezvoltare locală;*
- *Strategia de dezvoltare județeană.*

Pentru îndeplinirea criteriului de eligibilitate este obligatorie încadrarea în cel puțin un document strategic relevant. În acest sens se vor depune următoarele documente:

- extras din documentul strategic relevant care include măsuri de înființare a perdelelor forestiere;
- hotărârea Consiliului Local/Consiliului Județean de aprobare a respectivului/elor

document/e strategic/e relevant/e.

Documentele amintite nu vor fi evaluate, ele vor fi verificate doar în privința aspectelor mai sus-menționate.

- **Încadrarea proiectului și a activităților sale privind investițiile în acțiunile specifice sprijinite prin PR SE în cadrul Obiectivului Specific**

Tipurile de activități eligibile în cadrul proiectului se refera la:

- elaborarea documentațiilor tehnice;
- achiziția de teren în limita a 10% din costul investiției de bază a proiectului;
- lucrări de înființare a plantației – perdele de protecție, care implică costuri privind pregătirea terenului și plantarea, respectiv costuri cu asigurarea unor condiții propice a terenului pentru plantare, achiziționarea puieților forestieri, costuri legate în mod direct de plantare, precum și costuri ale altor operațiuni conexe, cum ar fi depozitarea și tratarea puieților cu materiale de prevenție și protecție necesare;
- măsuri care vizează existența și exploatarea sustenabilă a resurselor ecosistemice; se va descrie modul în care proiectul contribuie la menținerea și/sau reluarea funcțiilor ecosistemului, după caz;
- activități de cooperare teritorială europeană - sunt eligibile: organizarea de study-visit (deplasări, realizarea de materiale de prezentare, înregistrări audio-video, servicii de traducere /translație, alte costuri absolut necesare implementării activităților menționate) etc. – pentru echipa de implementare a proiectului și factori decizionali din partea beneficiarilor/partenerilor. Activitățile de cooperare cu alte entități din Uniunea Europeană trebuie să fie în legătură cu obiectivul principal al proiectului, fiind desfășurate pe teritoriul acesteia.

Activități auxiliare (în limita a 10% din valoarea investiției de bază):

- depozitarea și tratarea puieților cu materiale de prevenție și protecție necesare;
- lucrări de prevenire și combatere a bolilor și dăunătorilor, executarea controlului anual al regenerărilor - inventarierea anuală -,
- lucrări pedoameliorative: aplicarea de amendamente și administrarea îngrășămintelor organice și/sau chimice;
- lucrări silvotecnice specifice de întreținere a perdelelor forestiere (mobilizarea manuală și mecanizată a solului, descoperșirea de specii ierboase și lemnoase).

Activitățile eligibile propuse în cadrul proiectelor reprezintă obligații contractuale ce vor fi monitorizate pe parcursul implementării proiectului și după finalizarea implementării proiectului.

În situația în care nu este argumentată/justificată/evidențiată modalitatea în care activitățile/subactivitățile individuale contribuie la atingerea obiectivelor proiectului, acestea pot fi considerate neeligibile.

Există posibilitatea ca un proiect să conțină inclusiv activități neeligibile (iar cheltuielile aferente să fie considerate neeligibile), însă acestea trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor și la asigurarea sustenabilității proiectului finanțat.

Nu sunt eligibile:

- a) proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat;
- b) proiectele care propun lucrări de decontaminare a siturilor poluate;
- c) proiectele care propun activități realizate în vederea desfășurării de activități economice, în scopul obținerii de venituri, prin cedarea oricăruia dintre obiecte/ bunuri către o terță parte în perioada de durabilitate;
- d) proiectele finalizate care potrivit art.2 al RDC, (Regulamentul (UE) nr. 2021/1060), pct. 37, reprezintă proiectele care au fost încheiate în mod fizic sau implementate integral și pentru care toate plățile aferente au fost efectuate de beneficiar, iar contribuția publică relevantă a fost plătită beneficiarilor;
- e) activități de amenajare de pepiniere și sere;
- f) activități de realizare a fâșiilor plantate de-a lungul căilor de circulație situate între carosabil și parcele adiacente, pentru care există riscul ca amenajarea în viitor a acceselor la proprietăți să conducă la diminuarea suprafețelor de spații verzi;
- g) activități de regularizări de cursuri de apă, îndiguiri etc.

- **Încadrarea valorii proiectului în limitele valorilor minime și maxime**

Finanțare nerambursabilă minimă: 100 000 euro

Finanțare nerambursabilă maximă: 1 500 000 euro

- **Suprafata perdelelor forestiere din cadrul proiectului este de minim 5 ha și maxim de 50 ha.**

La nivelul unui proiect, suprafața minimă va fi de minim 5 ha, maximă de 50 ha.

Proiectul poate avea și o componentă de perdele forestiere care reprezintă o soluție la imunizarea climatică a unui proiect de infrastructură rutieră depus /care urmează să fie depus în cadrul Priorității 4.1 a PR SE 2021-2027 – dar această componentă nu se va lua în considerare la stabilirea valorii indicatorului de realizare 8S6 - Infrastructuri verzi construite sau optimizate pentru adaptarea la schimbările climatice- Km² respectiv indicatorul de rezultat 8S8 - Utilizatori ai infrastructurii care beneficiază de infrastructura verde construită sau optimizată pentru adaptarea la schimbările climatice.

Componenta de proiect care vizează acțiunea de realizare de perdele forestiere ca soluție de imunizare climatică poate fi considerată echivalentă cu un proiect complementar, pentru care se acordă punctaj în cadrul Grilei de evaluare, în conformitate cu criteriul 1.4 litera a).

Se va avea în vedere că toate județele să beneficieze de această acțiune. Astfel, proiectele selectate vor avea în vedere alocarea de maximum 50 de ha/județ. În cazul în care proiectele depuse într-un județ nu acoperă suprafața de 50 ha, prin însumarea tuturor proiectelor depuse și care au întrunit punctajul minim pentru finanțare, sau în cazul în care nu se vor depune proiecte dintr-un județ, AM PR SE va putea contracta peste alocarea maximă la nivel de județ, în ordinea descrescătoare a punctajului obținut de fiecare proiect, până la contractarea întregii sume alocate în cadrul acestui Apel de proiecte.

- **Proiectul finanțat nu trebuie să fie încheiat sau implementat integral (sa nu fie realizată recepția la terminarea lucrărilor) înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR SE 2021-2027,**

indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar. (art. 63, al. 6 din Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021.

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Contractele de achiziție trebuie să fi fost încheiate după data de 01.01.2021, în caz contrar cheltuielile aferente acestora nu sunt eligibile.

Recepția la terminarea lucrărilor de plantare poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări de plantare și a legislației specifice în domeniu.

Se va evita situația în care deși recepția la terminarea lucrărilor de plantare să nu fi fost realizată până la depunerea Cererii de Finanțare, investiția să fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral. Tergiversarea efectuării recepției la terminarea lucrărilor de plantare numai pentru a asigura încadrarea în condițiile prezentului apel de proiecte va conduce la respingerea cererii de finanțare depuse.

Recepția la terminarea lucrărilor de plantare nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de Ghidul specific, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul nr. 1060/2021, a legislației naționale în domeniu, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor de plantare, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări de plantare ce face obiectul proiectului.

- **Referitor la obiectivul de investiții propus prin prezenta cerere de finanțare, respectiv finanțarea pentru aceleași lucrări de intervenție/activități aferente operațiunii care sunt realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură, altele decât cele ale solicitantului - acesta nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani* și nu beneficiază/ nu va beneficia de fonduri publice din alte surse de finanțare.**

(*) a se vedea mai jos modalitatea de calcul a celor 5 ani în funcție de specificul proiectului, cu/fără lucrări începute

Pentru proiectele fără lucrări de plantare începute

În această situație, în ultimii 5 ani de dinainte de data depunerii Cererii de Finanțare, proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică, pentru același tip de activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru activitățile enumerate anterior. Așadar, beneficiarul se va asigura, dacă este cazul, că a obținut recepția finală în cazul acelorași activități asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură ce fac obiectul proiectului, înainte de perioada celor 5 ani de dinainte de depunerea Cererii de Finanțare. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

Pentru proiectele cu lucrări de plantare începute

În această situație, în ultimii 5 ani de dinainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări de plantare aferent (emis în mod obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică, pentru același tip de activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiași segment de infrastructură și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru activitățile enumerate anterior.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor de plantare, proiectul nu a beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului. În situația în care proiectul prezintă lucrări de plantare care nu se încadrează în prezenta condiție, acele lucrări vor fi considerate cheltuieli neeligibile.

- **Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2029**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021—2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, una dintre condițiile de eligibilitate a cheltuielilor se referă la angajarea și plata cheltuielilor în condițiile legii între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2029, cu respectarea perioadei de implementare stabilite prin contractul de finanțare.

Perioada de implementare a proiectului nu va include perioada de procesarea a cererii de rambursare finale și efectuarea plății aferente acesteia.

- **Proiectul respectă principiile privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, gen, nediscriminarea și accesibilitatea pentru persoanele cu dizabilități**

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta:

- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități, înțelegând prin aceasta standardele minime prevăzute;
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului și eficienței energetice;
- Carta drepturilor fundamentale;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

Egalitatea de șanse, de gen, nediscriminare și accesibilitate:

a) Proiectul implementează măsuri în ceea ce privește egalitatea de șanse, nediscriminarea conform legislației naționale în vigoare în corelare cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;

b) Proiectul prevede măsuri de accesibilizare a infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități în conformitate cu prevederile Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități (art. 9)."

În conformitate cu art 4, litera f) din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, solicitanții de finanțare vor avea în vedere inițierea sau promovarea cercetării și dezvoltării bunurilor, serviciilor, echipamentelor și facilităților concepute pe baza designului universal, care ar presupune o adaptare minimă și la cel mai scăzut cost, pentru a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor cu dizabilități, să promoveze existența și să încurajeze utilizarea acestor bunuri, servicii, echipamente și facilități concepute pe baza designului universal, precum și să promoveze designul universal în elaborarea standardelor și instrucțiunilor.

Potrivit Convenției ONU, *design universal* înseamnă proiectarea produselor, mediului, programelor și serviciilor, astfel încât să poată fi utilizate de către toate persoanele, pe cât este posibil, fără să fie nevoie de o adaptare sau de o proiectare specializată. Design-ul universal nu va exclude dispozitivele de asistare pentru anumite grupuri de persoane cu dizabilități, atunci când este necesar.

În același timp, *adaptarea rezonabilă* înseamnă modificările și ajustările necesare și adecvate, care nu impun un efort disproporționat sau nejustificat atunci când este necesar într-un caz particular, pentru a

permite persoanelor cu dizabilități să se bucure ori să își exercite, în condiții de egalitate cu ceilalți, toate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Cadrul legal general privind accesibilitatea este dat de Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul IV *Accesibilitate*, art 61-71.

La acestea se adaugă legislația și normele de aplicare specifice, precum Legea nr. 232/2022 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor, Ordonanța de Urgență nr. 112/2018 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public ș.a.

Dezvoltare durabilă și eficiență energetică:

Proiectul prevede măsuri care conduc la respectarea cerințelor privind protecția mediului pentru promovarea dezvoltării durabile, care se referă la utilizarea surselor de energie curată, economie circulară, inclusiv prevenirea și reciclarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării asupra aerului, apei, solului, protecția resurselor de apă, protecția și conservarea biodiversității.

În cadrul Declarației unice, solicitantul declară că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

- **Proiectul integrează măsuri de adaptare la schimbările climatice și – dacă este cazul - măsuri de atenuare (compensare), respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice**

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în Declarația unică și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea Teme orizontale din ghidul specific și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin 5 ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)*.

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsuri de *adaptare* a schimbărilor climatice și – dacă este cazul - măsuri *atenuare (compensare)* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a. În etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al atenuării și vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b. În etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru adaptarea și atenuarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Solicitantul de finanțare va avea în vedere Metodologia privind abordarea DNSH (principiul “a nu aduce prejudicii semnificative”) și imunizarea la schimbările climatice în cadrul PR Sud - Est 2021-2027 (Anexa 13). Documentațiile tehnico economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01).

- **Conformitatea proiectului cu regulile privind ajutorul de stat/ Proiecte generatoare de profit**

În cadrul acestui apel de proiecte **nu** se aplică ajutorul de stat.

Solicitantul va declara la momentul depunerii cererii de finanțare faptul că proiectul nu generează profit în niciun an al perioadei de viață a investiției (în declarația unică) și va completa macheta financiară.

- **Proiectul include măsurile de comunicare și vizibilitate, conform cerințelor din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu excepțiile stabilite prin HG 873/2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021 - 2027 prin Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul de Coeziune și Fondul pentru o Tranziție Justă.**

Criterii de selecție

Total punctaj 100

Secțiunea I – total punctaj maxim 90 puncte

Criteriul 1 - Contribuția proiectului la realizarea Obiectivului Specific 2.4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor de dezastre și reziliență, pe baza unor abordări ecosistemice, care include următoarele sub-criterii (maxim 70 puncte)

1.1 Contribuția la protejarea infrastructurii rutiere și la reducerea riscurilor generate de fenomenele climatice extreme (inzapeziri, vanturi puternice, eroziune) - suprafata perdelei forestiere (maxim 20 puncte)

- a. suprafata perdelei forestiere este 35 ha <suprafata ≤ 50 ha - 20 puncte
- b. suprafata perdelei forestiere este 20 ha <suprafata ≤ 35 ha - 14 puncte
- c. suprafata perdelei forestiere este 10 ha <suprafata ≤ 20 ha - 7 puncte
- d. suprafata perdelei forestiere nu se incadreaza in niciuna din optiunile prezentate la punctele a, b si c – 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure optiuni și a punctajului aferent acesteia. In calculul suprafetei perdelei forestiere pentru punctarea acestui criteriu nu se va lua in considerare suprafata perdelei forestiere, parte din suprafata propusa prin proiect, care reprezinta solutie de imunizare a unui proiect de infrastructura rutiera depus /care urmeaza a fi depus in cadrul Prioritatii 4.1 a PR SE 2021-2027 ;

Referitor la punctarea de la punctul d) - In cazul in care suprafata totala a perdelei forestiere este mai mica de 5 ha sau mai mare de 50 ha (rezultata din insumarea suprafetei perdelei forestiere care se ia in considerare la punctarea acestui subcriteriu si a suprafetei perdelei forestiere care reprezinta solutie de imunizare a unui proiect de infrastructura rutiera depus/care urmeaza a fi depus in cadrul Prioritatii 1 a PR SE 2021-2027), criteriul se va puncta cu 0 (zero), proiectul va fi declarat neeligibil si va fi respins de la finanțare.

1.2 Includerea unor măsuri de conștientizare a populației în domeniul protecției mediului (maxim 6 puncte)

- a. proiectul prevede masuri de constientizare a populatiei in domeniul protectiei mediului - 6 puncte
- b. proiectul nu prevede măsuri de constientizare a populatiei in domeniul protectiei mediului – 0 puncte

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure optiuni și a punctajului aferent acesteia

1.3 Contribuția la recuperarea terenurilor degradate* (maxim 10 puncte)

- a. terenul pe care se propune investiția este afectat de degradare - mai mult de 30% din suprafata totală a investiției se realizeaza pe un teren afectat de degradare - 10 puncte
- b. terenul pe care se propune investiția este afectat de degradare - între 10-29% din suprafata totală a investiției se realizează pe un teren afectat de degradare - 5 puncte
- c. mai puțin de 10% din suprafata totala a investiției se realizează pe un teren afectat de degradare sau terenul nu este afectat de degradare - 0 puncte.

* conform inventarierii detinute de Direcția pentru Agricultură

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

1.4 Complementaritatea cu alte proiecte în pregătire /în curs de contractare/în implementare din diferite surse - (maxim 12 puncte)

- a. Proiectul reprezintă/este parte a unei soluții de imunizare a unui proiect de infrastructură rutieră aflat în implementare /în contractare din diferite surse sau aflat în pregătire pentru a fi depus în cadrul PR SE 2021-2027 - 6 puncte;
- b. Proiectul este complementar cu cel puțin un proiect care vizează infrastructura verde sau combaterea riscurilor de mediu în pregătire/în curs de contractare/în implementare - 6 puncte;

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

1.5 Eficiența costurilor proiectului (maxim 12 puncte)

- a. costul investiției este mai mic sau egal cu 20.000 euro/ha - 12 puncte
- b. costul investiției se situează peste costul mediu de 20.000 euro/ha, cu până la 10% (inclusiv) - 5 puncte
- c. costul investiției se situează peste costul mediu de 20.000 euro/ha, cu mai mult de 10%, dar până la 20% (inclusiv) - 3 puncte ;
- d. costul investiției se situează peste costul mediu de 20.000 euro/ha, cu mai mult de 20% - 0 puncte.

**Costul investiției reprezintă costul realizării perdelelor forestiere*

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure ipoteze și a punctajului aferent acesteia.

1.6 - Contribuția proiectului la teme orizontale (maxim 10 puncte)

- a. proiectul utilizează tehnologii care țin cont de utilizarea judicioasă a resurselor naturale (spre ex. de apă)- 3 puncte
- b. proiectul include acțiuni privind protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor - 4 puncte
- c. proiectul prevede măsuri încadrate în categoria măsurilor suplimentare conform Anexei 12 la ghid, Metodologia privind imunizarea și abordarea DNSH - 3 puncte

Punctajul este cumulativ. În cazul în care proiectul nu răspunde cerințelor de la a/b/c, se va puncta la 0 (zero) la opțiunea respectivă.

Criteriul 2 - Gradul de pregătire/maturitate al proiectului (maxim 20 puncte)

- a. solicitantul a realizat proiectul tehnic pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție și a obținut avizele necesare în vederea demarării investiției- 20 puncte ;
- b. solicitantul a demarat procedura de realizare a proiectului tehnic pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție și face dovada că se află în procedura de obținere a avizelor necesare demarării investiției- 10 puncte ;
- c. documentația tehnico-economică este la nivel de Studiu de Fezabilitate pentru înființarea perdelelor forestiere de protecție – 0 puncte.

Punctarea subcriteriului se face prin selectarea unei singure opțiuni și a punctajului aferent acesteia.

Secțiunea II – total punctaj maxim 10 puncte

Referitor la notarea criteriilor din această secțiune – Notarea cu 0 a unui criteriu sau a oricărei opțiuni a unui criteriu duce la respingerea proiectului

Criteriul 3 - Calitatea documentației tehnice (0/3)

- a. Documentația tehnică este conformă (conform Grilei de verificare a conformității administrative a documentației tehnice) - (0/1) ;
- b. Proiectul respectă principiile silvico-tehnice în alegerea speciilor- (0/1) ;
- c. Proiectul respectă principiul conservării biodiversității (există o corelație între diversitate și stabilitatea și funcționalitatea ecosistemelor) - (0/1) ;

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

Criteriul 4 - Bugetul proiectului (0/3)

- a. costurile sunt realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului (Costurile pe unitatea de resurse utilizate sunt realiste și justificate de către solicitant prin citarea unor surse independente și verificabile (statistici oficiale, preturi standard etc.) sau prin rezultatele unei cercetări de piață efectuate de solicitant)- (0/1) ;
- b. bugetul este complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, adică: nu există mențiuni în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele anticipate din cererea de finanțare care nu au acoperire într-un subcapitol bugetar / linie bugetară; de asemenea, nu există subcapitol bugetar / linie bugetară fără corespondență în secțiunile privind activitățile, resursele și rezultatele- (0/1);
- c. cheltuielile au fost corect încadrate în categoria celor eligibile sau neeligibile, iar pragurile pentru anumite cheltuieli au fost respectate conform Ghidului solicitantului. Bugetul este corelat cu devizul general și devizele pe obiecte. Există corelare între buget și sursele de finanțare.
Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /ne-eligibile (dacă este cazul), este corelată cu costurile cuprinse în cadrul liniilor bugetare. Toate elementele cuprinse în lista de lucrări/servicii/echipamente sunt clar identificate și detaliate. Achiziționarea lucrărilor/serviciilor/echipamentelor prevăzute în proiect este necesară și oportună, conform obiectivelor proiectului- (0/1).

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

Criteriul 5 - Capacitatea operațională a solicitantului și sustenabilitatea investiției (0/3)

- a. solicitantul dovedește capacitatea de a asigura menținerea, întreținerea, funcționarea și exploatarea investiției după încheierea proiectului și încetarea finanțării nerambursabile, pe toată durata de valabilitate a contractului de finanțare și după expirarea valabilității acestuia și identifică toate aspectele aferente sustenabilității proiectului referitoare la sustenabilitatea instituțională (structura funcțională destinată managementului), operațională (planul de mentenanță cu lucrările specifice) și financiară. Solicitantul are o strategie clară pentru monitorizarea implementării proiectului, există o clară repartizare a sarcinilor în acest sens, proceduri și un calendar al activităților de monitorizare - (0/1) ;
- b. solicitantul identifică și detaliază posibilele riscuri în implementarea proiectului iar mecanismele de gestionare sunt clar definite și corespunzătoare. Obiectivele proiectului sunt clare și pot fi atinse în perspectiva realizării proiectului. Activitățile proiectului sunt clar identificate și detaliate și strâns corelate în cadrul calendarului de realizare, cu atribuțiile membrilor echipei de proiect și cu planificarea achizițiilor publice. Planificarea activităților (claritatea și fezabilitatea planului de acțiune al proiectului) este logică și fezabilă din perspectiva realizării acesteia. Rezultatele proiectului și indicatorii de realizare sunt corelați cu activitățile și țintele stabilite și sunt fezabile. Rezultatele sunt formulate în termeni cuantificabili, măsurabili și verificabili - (0/1) ;
- c. investiția este sustenabilă, proiecțiile veniturilor și cheltuielilor sunt realiste, fundamentate pe date corecte și surse verificabile - (0/1).

Notarea cu 0 (zero) a oricărei opțiuni a, b sau c, va conduce la respingerea proiectului.

Criteriul 6 - Respectarea principiilor orizontale privind promovarea dezvoltării durabile, a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități (conformarea cu prevederile legale) (0/1)

- a. proiectul vizează realizarea unor măsuri privind promovarea dezvoltării durabile;
- b. proiectul vizează realizarea unor măsuri privind promovarea a egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități;
- c. proiectul vizează realizarea unor măsuri privind respectarea principiului DNSH ("Do not significant harm" - "A nu prejudicia în mod semnificativ")

Solicitantul fundamentează și probează cu documente relevante respectarea obligațiilor prevăzute în legislația comunitară și națională aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități înțelegând prin aceasta standardele minime prevăzute, dezvoltare durabilă și principiul DNSH (se va nota în baza informațiilor incluse în cererea de finanțare, la secțiunea dedicată, precum și în anexele ei și în documentele relevante anexate și se va urmări care sunt măsurile de conformare ale solicitantului pentru respectarea obligațiilor legale în vigoare privind temele orizontale, inclusiv DNSH (conform Anexa 13 din ghid)). Pentru a obține 1 punct la acest criteriu, proiectul trebuie să îndeplinească cumulativ cerințele de la a, b și c. În cazul în care nu se îndeplinesc toate cele 3 cerințe, criteriul se va puncta cu 0 (zero). Notarea cu 0 (zero) la acest criteriu, va conduce la respingerea proiectului de la finanțare.